



Redactie: H.G. van der Roest, F.J.M. Meiland & R.M. Dröes

Inleveren kopij: R.M. Dröes, Valeriusplein 9, 1075 BG Amsterdam, tel. 020-7885621/454,

e-mail: helpdeskontmoetingscentra@ggzba.nl; www.ontmoetingscentradementie.nl

Redactioneel

Een nieuwe lente en een ... heel vrolijk geluid vanuit de helpdesk Ontmoetingscentra. Yes! Onlangs opende het 40^e ontmoetingscentrum zijn deuren in Dordrecht. Van harte proficiat! Deze felicitaties gelden natuurlijk ook voor de centra die onlangs zijn gestart in andere delen van het land of zeer binnenkort zullen starten. Wie dit zijn kunt u lezen in onze vaste rubriek: 'Ontmoetingscentra: nieuw(s) en in oprichting'.

In Delft ging een nieuwe cursus DUO's voor DUO's van start. Deze cursus leert echtparen waarvan een van de partners dementie heeft samen weer plezier te hebben. Verderop in deze nieuwsbrief staat een impressie van de eerste bevindingen. Ook de Training voor personeel van Ontmoetingscentra draait dit jaar weer volop. Dit keer zelfs met 22 deelnemers, een record!

Verder brengen we in deze nieuwsbrief een bezoekje aan de eerste Zorgboerderij die is opgezet volgens het model ontmoetingscentra. Adas Zak doet hierover verslag. En ten slotte hebben we natuurlijk weer leestips, dvd-tips en congrestitips voor u.

We wensen u veel leesplezier!

De redactie

Ontmoetingscentra: nieuw(s) en in oprichting...

- Het eerste Ontmoetingscentrum in Twente geopend: Ontmoetingscentrum 't Hösje. Dit ontmoetingscentrum is opgezet als zorgboerderij. Adas Zak is programmacoördinator. Verderop in deze nieuwsbrief lees je meer over Ontmoetingscentrum 't Hösje (tel. 053-4500333).
- Op 8 januari is alweer het tweede Ontmoetingscentrum in Noord-Brabant gestart. De Ontmoeting in Land van Cuijk (Boxmeer) is voorlopig twee dagen geopend. Karin Cornelissen is programmacoördinator (tel. 0485-582000).
- Op 17 maart is Ontmoetingscentrum Lydia/Coenen (voorheen Brahmshof) in Amster-

dam feestelijk geopend. Het Ontmoetingscentrum is weer terug op de locatie waar het ooit is gestart in 1993. Marita van Onna is programmacoördinator (tel. 020-8508573).

- 15 april is onder leiding van Tineke van Sleen Ontmoetingscentrum Dordrecht gestart (tel. 078-61110888). Dit ontmoetingscentrum is gevestigd in een splinternieuw multifunctioneel centrum midden in een van de oudste wijken van Dordrecht. Initiatiefnemers van dit ontmoetingscentrum zijn Het Parkhuis, Spectrum en Internos.
- Op 7 mei opent Ontmoetingscentrum Arnhem haar deuren. Jantien Claase is programma coördinator en Carla Knol de activiteitenbegeleidster. Het ontmoetingscentrum wordt gevestigd in ouderensteunpunt 'De Petersborg' in Arnhem-Zuid (tel. 026-3230850).

DUO's voor DUO's

De eerste groep van drie echtparen heeft in Ontmoetingscentrum Mozartlaan in Delft de nieuw ontwikkelde cursus DUO's voor DUO's pas geleden afgerond. Tijdens deze cursus leren echtparen hoe ze, ondanks de beginnende dementie van een van beide partners samen weer plezier kunnen hebben.

'In een echtparengroep delen echtparen ervaringen en leren ook van elkaar', aldus Ank Westerink één van de begeleidende psychologen die ook het programma mede ontwikkeld heeft. 'Het is fijn om te zien dat mensen zich gesteund voelen door het inzicht dat ze niet de enigen zijn die bepaalde problemen ervaren. Tijdens de cursus leren mensen (opnieuw) ontdekken dat er meer is dan alleen 'het ziek zijn'. Men ontdekt weer wat die ander leuk vond, waar ze hun partner ook alweer blij mee kunnen maken. Zij gaan zich weer verdiepen in de vraag wat hen als echtpaar ook alweer bond.'

Eén van de echtparen ontdekte dat het fijn was om samen TV te kijken en haalde voor het eerst van hun leven een TV in huis. Anderen ontdekten samen

leuke uitjes binnen Delft. Soms zit de blijdschap in hele kleine dingen zoals even een half uurtje voor jezelf of een lekker kopje thee. Van deze ontdekkingen werden door de deelnemers foto's gemaakt, die hielpen bij het vertellen hierover tijdens de bijeenkomsten.

'Het meest waardevolle vond ik dat er open en serieus met elkaar werd gesproken. Niet alleen door de partners van dementerenden onderling, maar ook met de dementerende partners.'

DUO's voor DUO's is geëvalueerd met de deelnemende echt)paren. Met hun opmerkingen wordt op dit moment het programma aangepast. Gelet op de positieve ervaringen gaat er binnenkort in één van de Ontmoetingscentra weer een echtparengroep van start. Informatie is op te vragen bij Janine Donselaar (06-15571896) en/of Ank Westerink (06-30430166).

Het gehele verslag over de cursus DUO's voor DUO's is te lezen op de website www.ontmoetingscentradementi.nl.

Marijke van der Hoeven

Subsidie Innovatiefonds

Het Innovatiefonds Zorgverzekeraars (voorheen RVVZ) heeft opnieuw een subsidie van 50.000 euro verleend voor de Helpdesk Ontmoetingscentra. In de toekenningsbrief meldt de subsidiegever dat de Helpdesk Ontmoetingscentra 'haar toegevoegde waarde al bewezen heeft'. In dit laatste jaar van de Helpdesk zullen de activiteiten zich met name richten op bevordering van de totstandkoming van Ontmoetingscentra in provincies die nog geen ontmoetingscentra kennen en op het bieden van ondersteuning aan degenen die interesse hebben getoond voor het opzetten van ontmoetingscentra. Ook zal contact gezocht worden met financiers (ziektekostenverzekeraars, gemeenten) over erkenning van het aanbod en vergoeding in het kader van de WMO en de AWBZ. Dit alles om het voortbestaan van de huidige 40 Ontmoetingscentra te borgen en de 26 lopende initiatieven voor nieuwe Ontmoetingscentra te steunen. We houden jullie op de hoogte!

Franka Meiland

Cursus Personeel Ontmoetingscentra

Voor het vierde achtereenvolgende jaar is de Training voor Personeel van Ontmoetingscentra van start gegaan. De gestage groei van het aantal Ontmoetingscentra heeft ook geleid tot een ongekend grote groep deelnemers: 22 mensen hebben zich dit keer aangemeld. De opzet van de cursus is grotendeels hetzelfde gebleven: er zijn 4 dagen waar-

in theorie behandeld wordt en praktische handvatten worden geboden over uiteenlopende onderwerpen, zoals de emotionele beleving van de persoon met dementie en de mantelzorger, verschillende vormen van begeleiding en ondersteuning, emotionele belasting van personeelsleden en bewegingsactivering. Daarna zijn er vijf vervolgbijeenkomsten die een intervisiekarakter hebben. Op 18 november hopen we weer deelnamecertificaten aan een enthousiaste groep uit te kunnen reiken.

Franka Meiland

Bericht vanuit de nieuwe Ontmoetingscentra

Boekelo

Alle begin is moeilijk.

't Hösje is het eerste ontmoetingscentrum van Overijssel en is in januari 2008 van start gegaan.

En die start was niet makkelijk.

Er worden bezoekers begeleid en ondersteund in dagelijkse bezigheden, zoals dieren verzorgen (geiten, varkens, kippen, konijnen etc), in de moestuin werken en gezamenlijk koken en de maaltijd gebruiken.

Ook andere activiteiten, aangepast op individuele wensen zijn mogelijk, zoals: muziek maken en beluisteren, schilderen, knutselen, handvaardigheid, sport en spel, geheugen training.

Daarnaast wordt ondersteuning geboden aan mantelzorgers en familieleden in de vorm van een spreekuur en groeps gesprekken.

De doelgroep van 't Hösje is de beginnend dementerende. En deze melden zich slechts mondjesmaat aan. Gebleken is dat de bezoekers zichzelf over het algemeen nog "te goed" vinden om naar een ontmoetingscentrum te gaan.

Daarnaast zijn er enkele grote "spelers" in de zorg, en doordat deze organisaties reeds langer bestaan en een grotere naamsbekendheid hebben, trekken zij veel cliënten naar zich toe.



Momenteel hebben we dan ook nog onvoldoende bezoekers. Om daar verandering in te brengen hebben

we de mogelijkheid van samenwerking met Carint, een grote zorginstelling in de regio, bekeken. Carint is hier in eerste instantie zeer positief over omdat ze zelf al plannen hadden om een zorgboerderij op te starten en ook hun gedachten al hadden laten gaan over een ontmoetingscentrum.

De combinatie van boerderij en ontmoetingscentrum spreekt hen zeer aan en vanaf 1 juni zal de samenwerking van start gaan. Het resultaat daarvan zal zijn dat we dan op vijf werkdagen met twaalf bezoekers per dag verder gaan, zodat het voortbestaan van 't Hösje gegarandeerd is.

Adas Žak

Dordrecht

Het Ontmoetingscentrum Dordrecht is (onofficieel) geopend. Ik ben gewoon begonnen op 15 april jl. Het is een ontmoetingscentrum in een spiksplinter-nieuwe multifunctionele accommodatie De Koloriet, midden in een van de oudste wijken van Dordrecht. De start is fantastisch, we hebben een hele leuke tijd. In het gebouw zitten o.a. veel afdelingen Welzijnswerk (ouderen, tieners, peuters: 1000 verschillende activiteiten van fietsles tot volksdansen), twee basisscholen, peuterspeelzalen, enfin, zeer kleurrijk en drukte van jewelste.

Inmiddels komen er al twee dames bij mij, vanaf deze week drie dagen per week. Ik heb nog geen personeel (volgende week sollicitanten), net voldoende inventaris (alles is nieuw en i.v.m. met leveringstijd komt de rest de komende weken). Heb afgelopen dagen op verschillende punten een vraag naar vrijwilligers uitgezet en ben druk bezig met het opbouwen van netwerk.

Een folder en visitekaartje heb ik voor nood even zelf gemaakt. Voor website, huisstijl en echte folder heb ik iemand gevonden die deze week aan de slag gaat. Alle mailverkeer etc. loopt nog even via mijn huismail en ik krijg aan alle kanten veel support en steun van Het Parkhuis, Spectrum en Internos (de initiatiefnemers). Een mooi artikel in het AD levert al veel vraag op. Er komen nu regelmatig even mensen langs voor informatie.

Kortom, een vliegende start. Officieel gaan we voor of na de zomer open, met iets speciaals natuurlijk.

Tineke van Sleen, programmacoördinator

Personeelwisseling

Landelijke Helpdesk Ontmoetingscentra

Sinds januari is er weer een nieuw gezicht bij de helpdesk. Henriëtte van der Roest zal een gedeelte van de taken waarnemen. Hiernaast doet zij onderzoek naar zorgbehoeften van mensen met dementie en mantelzorgers en naar de ontwikkeling van de DementieWijzer (tel. 020-7885665).

Henriëtte van der Roest

Bericht van Gharty

In de zomer van 2002 ben ik door De SHDH benaderd om een ontmoetingsgroep(centrum) op te zetten. Mijn ervaring met dementerende ouderen en hun familie was toentertijd op het gebied van de ver-

pleeghuiszorg. Een heel ander specialisme. Gelukkig mocht ik meelopen in Quellijn (de Pijp), het eerste centrum volgens het model dat ontworpen is door Rose-Marie Dröes. Daar heb ik passie en betrokkenheid mogen ervaren, die naast kennis en kunde nodig is om de ontmoetingsgroep tot een succes te maken voor de deelnemers, mantelzorgers en de medewerkers. Zes jaar later en vier ontmoetingsgroepen rijker heb afscheid genomen van Haarlem en ben ik werkzaam voor een innovatieve organisatie in de Regio Haaglanden.

Door het positieve effect voor de cliënten en de energie die je van de deelnemers en mantelzorgers krijgt, kan ik zeggen dat ik stiekem aan de OC's verslaafd ben geraakt.

Zeker in het kader van het LDP en toenemende aantal mensen met dementie zal ik trachten mijn kennis en expertise in te zetten om meer navolging te krijgen. De organisatie waar ik nu werkzaam ben heeft *open, samen en geborgen* als kernwaarden, hier past een ontmoetingscentrum m.i. goed in.

Gharty Filemon

Bijeenkomst Landelijke Werkgroep

De bijeenkomst van de Landelijke Werkgroep op 11 maart is goed bezocht. Inmiddels zijn de notulen en presentaties rondgestuurd. Wanneer je deze onverhoopt niet hebt ontvangen, neem dan even contact op met de helpdesk

(helpdeskontmoetingscentra@ggzba.nl).

Henriëtte van der Roest

Leuke ideeën voor website Ontmoetingscentra?

De website van de OC's is al een poos in de huidige vorm in de lucht. Via de website wordt nu vooral informatie aangeboden en zijn alle Ontmoetingscentra in Nederland te vinden. We willen de website graag zo goed mogelijk aanpassen aan de wensen van de gebruikers. Wanneer je een leuk idee hebt, laat het ons dan weten!

Henriëtte van der Roest

Leestips

1. *Altijd Vandaag*. Inez de Beaufort en Frans Meulenbergh.



Altijd vandaag is een rijke bloemlezing met humoristische, tragische, alledaagse, intieme, wanhopige en poëtische literaire verhalen en fragmenten over dementie. Naast werk van Nederlandse schrijvers als J. Bernlef, Bert Keizer, Esther Gerritsen, J.J. Voskuil en Tonus Oosterhoff, zijn ook teksten van buitenlandse auteurs als Samuel Bec-

kett, Muriel Spark, Julian Barnes, Jonathan Franzen en Ivan Klima opgenomen.
Uitgeverij Meulenhoff, ISBN 9789029080590, prijs 19,90 Euro.

2. *Psychogeriatric een vak om van te houden*. Bèrè Miesen en Frans Hoogeveen (redactie).

In dit boek wordt eerst aandacht besteed aan de gevolgen van de ziekte voor mensen met dementie zelf en hun zorgverlener(s). Vervolgens komen vier kernthema's aan bod: afnemende wederkerigheid, het verlies van een gedeelde wereld, waarheid en waarachtigheid, en de paradox van de normaliteit. Daarna wordt de negatieve beeldvorming besproken. Het zaartepunt ligt ten slotte in deel vier: de persoonlijke ervaringen van verzorgenden en andere hulpverleners. Een must voor alle werkers in de psychogeriatric.

Uitgeverij Bohn Stafleu van Logum ISBN 978905099, prijs 29,50 Euro

Kadotips

Kien Geheugenactiviteiten voor ouderen. Marianne Gilde

De raadsels, puzzels en liedjes die beschreven staan in 'Kien, geheugenactiviteiten voor ouderen' bieden tal van handvatten voor familie, vrienden en verzorgers van mensen met geheugenproblemen om



op een aangename manier de tijd met hen door te brengen. De activiteiten zijn geschikt voor verschillende niveaus. Bijgeleverd is een CD met liedjes.

Uitgeverij Bohn Stafleu van Logum, ISBN 9789031350919, prijs 29,50 Euro

DVD Joke

In *Wegwaaiende gedachten* interviewt Peter Jan Rens vier mensen aan boord van het zeiljacht La Bohème. Zij lijden allen aan dementie. In gesprek met Peter Jan vertellen zij over de dingen die zij nog kunnen en die ze leuk vinden, maar ook over de dingen die niet meer lukken en over hun 'wegwaaiende gedachten'.



De onbevagen en open gesprekken resulteren in vier indringende miniatuurportretjes die tezamen een eerlijk en ontwapenend beeld geven van wat dementie met mensen doet en wat het voor hen betekent.

De DVD is te bestellen door een e-mail te sturen aan info@kactus.nl o.v.v naam, adres,

postcode & woonplaats en telefoonnummer met vermelding van 'DVD Wegwaaiende gedachten' en aantal exemplaren. DVD's kosten 22 Euro per exemplaar inclusief verzendkosten binnen Nederland. Het bedrag van de bestelling dient te worden overgeboekt op bankrekeningnummer 39.36.08.557 tnv Kactus Film & Theater Productie B.V. te Hilversum. Vermeld in de omschrijving eveneens naam, adres en DVD Wegwaaiende gedachten.

Congressen en symposia

- Op woensdag 14 mei organiseert het College Bouw zorginstellingen het congres '*Domotica in de zorg voor mensen met dementie*'. Het congres vindt plaats in de Reehorst in Ede. Meer informatie is te vinden op <http://www.bouwcollege.nl/smartsite.shtml?id=6835>.
- Van 22 tot en met 25 mei vindt in Oslo, Noorwegen, het 18^e Alzheimer Europe Congres 'Breaking Barriers' plaats. Kijk voor meer informatie op www.alzheimer-conference2008.org.
- Op 5 juni wordt in Amersfoort de landelijke studiedag 'Variaties in Kleinschalig Wonen' gehouden. Deze studiedag wordt georganiseerd door Studie*Arena en Vilans. Meer informatie op www.studiearena.nl.
- Ook op 5 juni het congres 'Psychogeriatric verdient een opleiding apart' in de Aula van De Haagse Hogeschool. Doel van dit congres is om te laten zien waarom werken met mensen met dementie een aparte opleiding verdient en om te verkennen hoe zo'n opleiding eruit moet zien. Meer informatie op www.dehaagsehogeschool.nl.
- Donderdag 19 juni wordt in Aristo Amsterdam de 6^e Landelijke Studiedag Psychogeriatric georganiseerd. Meer informatie over de studiedag vind je op <http://www.leidscongresbureau.nl>
- Van 3 tot en met 5 september is in Rotterdam het 6th International Conference on Frontotemporal Dementia. Tijdens deze wereld conferentie is er ook een programma voor mantelzorgers. Informatie op www.ftd2008.org.
- Op 3 oktober vindt in Ede het 9^e Nationaal Gerontologie congres plaats. Informatie is te vinden op www.nvgerontologie.nl.

Henriëtte van der Roest

Vacatures

Momenteel zijn er geen vacatures.

Ontmoetingscentra die personeelsvacatures hebben kunnen dit per mail aan ons doorgeven voor publicatie in de nieuwsbrief en op de website www.ontmoetingscentradementie.nl. De nieuwsbrief verschijnt drie keer per jaar (deadlines voor het inleveren van kopij in 2008: 25 augustus, 5 december).

